

TRUDY BEEKMAN

maakt botanisch tekenwerk

‘Tekenen is niet alleen kijken maar ook snappen’

■ Trudy Beekman tussen haar werk en materiaal.

WARFFUM · Warffum heeft er een nieuwe inwoner bij. En niet zo maar een inwoner. Sinds een maand of drie is ze, samen met haar man, neergestreken in de Hoofdstraat van het fraaie wierdedorp. De etalage van de voormalige winkel verraadt al een beetje waar Trudy Beekman, want over haar gaat dit verhaal, zich mee bezighoudt. Wie binnengaat, wacht nog veel meer.

door Marja Spakman

Achter de etalage bevindt zich het atelier van Beekman, waar ze werkt aan botanische tekeningen en schetsen. Ze haalt haar inspira-

tie uit de natuur, haar omgeving en uit een enorme verzameling 'vindzels', natuurobjecten die ze heeft gesorteerd en prachtig op kleur heeft uitgesteld. Die verzameling is al een kunstwerk op zich. Ondanks dat Beekman nog maar drie maanden op het Hogeland woont, is ze er al behoorlijk thuis. „Vanaf het moment dat ik hier ben gekomen, ben ik al tekeningen aan het maken, om bij te houden wat er allemaal gebeurt. En ik heb heel scherpe en snelle ogen. Ik blijf hooguit vijf minuten op één plek en dan ga ik weer verder.“ Een gebied als het Hogeland is nieuw voor Beekman. „Ik ken de bossen, de weilanden en de polder. Ik ken de stad en de heidegebieden met stuifzanden. Ik weet precies wat daar groeit, wat er leeft.

Maar dit hier is nieuw. Alkerbouwgebieden met boerderijen. Eerst dacht ik: tjee, dát is leeg. Maar ik kwam er al heel snel achter dat het hier helemaal niet leeg is.“ Beekman groeide op in Wageningen tussen de (vee)boeren en de wetenschap. Aan de ene kant de boerderijen waar ze altijd speelde, aan de andere kant de instituten van de Landbouwhogeschool. Daar was ook het Laboratorium voor Entomologie (studie van insecten, M.S.) Ze herinnert zich nog de enorme trap die ze toen, min of meer stiekem, opklimde. Hoe ze bij een kamer kwam waar de deur openstond. Hoe ze haar grote, bruine ogen met succes in de strijd wierp en iemand haar uitnodigde om binnen te komen in een kamer

met heel veel brede laden. Vol met insecten. Opgezet. „Het was geweldig! Ik wist: dit word ik later. Maar... wat ben je dan eigenlijk?“ Ze bleek aanleg te hebben voor biologie en voor tekenen. „Maar ik had voor geen van beide knobbels. Voor mij dus geen universitaire studie. En geen kunstacademie. Maar via via ben ik uiteindelijk terecht terechtgekomen waar ik wilde. Al zigzaggend kwam ik met mijn tekenwerk uit bij die vlieders waar het allemaal mee begon.“

Museum

Eén wens was echter nog niet vervuld: een eigen museum. Ongeveer tien jaar geleden dacht ze: straks ben ik 80 en dan heb ik dat museum nóg niet! Dus begon ze in Amersfoort haar eigen Vindselmu-

seum. Een jaar of zeven was het een groot succes. Helaas bleken de financiën op den duur een struikelblok. „Had ik eindelijk wat ik wilde, moest ik het weer opdoeken. Ik ben toen een partijtje depressief geweest, niet te kort. Ik heb de helft weggegooid en vreselijk jankt.“ Ineens zat ook alles tegen. „M'n auto werd gestolen, m'n relatie ging uit, het stortte allemaal in. En toen kwam ik mijn huidige man tegen. In al die misère vond hij me leuk! Hij had een zelfde soort achtergrond, was een geestverwant.“ Ze bleken elkaar wonderwel aan te vullen. „Een unieke samenwerking. Nu heb ik twee paar hersens.“ Samen besloten ze iets nieuws te gaan doen, beider talenten in te gaan zetten, ergens waar ze ruimte zouden hebben. Ze

gingen op zoek naar een huis en kwamen uiteindelijk in Warffum terecht. Het was een enorme verrassing voor Beekman om vlakbij, in Leens, een gelijkgestemde ziel te vinden in de persoon van Ton van der Made van DoeZoo. In haar dagboek op haar site schrijft ze: „Dit museum is van een geestverwant. Iemand die zich geen bal aantrekt van wat iedereen er van vindt, maar gewoon een insectenmuseum begint. Net als ik destijds het Vindselmuseum (...). Simpel, met charmante oplossingen en natuurlijke middelen. Ik was er al op gevallen toen we hier nog niet eens woonden en toen al nam ik me voor om al die diertjes te gaan tekenen.“ Ze kreeg er inmiddels toestemming voor. Direct de eerste keer keken de bezoekers van DoeZoo, veelal kinderen, gezellig met haar mee. „Dat is echt het leukste wat er is!“, zegt ze enthousiast. Meekijken is trouwens ook de bedoeling in haar eigen atelier. Haar werktafel staat voor het raam aan de straat, mensen kunnen zien wat ze doet. En hoe ze het doet. „Ik hoop dat dat ze ook uitnodigt om binnen te komen kijken.“

Schetsboekje

Naast de lessen die Beekman geeft, gaat ze met mensen op excursie om onderweg schetsen te maken. Naar Garnwerd bijvoorbeeld of naar openluchtmuseum Het Hoogeland. „Mensen denken vaak: oei, moeilijk. Maar dat is helemaal niet zo. Veel van mijn cursussen zijn juist voor beginners, voor mensen die zelf zeggen dat ze niet kunnen tekenen. Het gaat er helemaal niet om om heel goed iets na te tekenen, het gaat om het weergeven van de sfeer van een plekje.“ Beekman laat haar cursisten werken in een schetsboekje. „In zo'n boekje houd je je werk bij elkaar. Je kunt er meters in maken en leert je fouten accepteren. Dat

alleen is al een les op zich.“ Heel belangrijk onderdeel in die schetsboekjes vol sfeertekeningetjes is de tekst. „Je kunt er bijschrijven hoe het klonk, wat er nog meer gebeurde, hoe het rook. Je kunt er zelfs bijschrijven dat iets is mislukt. Door de sfeer ook in tekst weer te geven, ga je relativeren. En reflecteren.“ Kleuren worden er aan de hand van kleurenkaartjes, die Beekman eerder maakte, bij gezocht en genoteerd. Later, in het atelier, worden de schetsen ingekleurd. „Ik leer mensen ook om anders te kijken, niet alleen maar naar de geïkte onderwerpen. En omdat je anders gaat kijken, moet je ook anders met je tekenen omgaan, want bij dat leuke uitzicht staat geen bankje. Dus moet je staan. En daardoor teken je op een andere manier, sneller, flexibeler. Dan wordt het echt schétsen. En dat is precies de bedoeling.“ Beekman weet uit eigen ervaring dat het lastig is om iets goed uit te leggen, iets goed over te brengen. Alleen kijken is niet voldoende, het is heel belangrijk om bij het begin te beginnen. „Hoe houd je een potlood vast, wat doe je ermee. Het wordt al gemakkelijker als je weet hoe de natuur in elkaar zit. Als je weet dat heel veel bloemen dezelfde structuur hebben, dan ga je het snappen. Ik geef geen les met voorbeelden, ik geef les met verstand. Het idee: 'tekenen is kijken' vind ik onzin. Ik heb me dertig jaar suf gekeken. Je moet van iemand horen: dit moet je doen, om dát te krijgen. Je moet het ook snappen.“ Trudy Beekman woont nog maar drie maanden op het Hogeland. „Maar het voelt al als dertig jaar“, glimpt ze. En dat ze wil blijven, dat weet ze ook al zeker. Nou ja, bijna zeker. Want je weet nooit helemaal wat er op je weg zal komen. Meer informatie over cursussen en werk is te vinden op www.trudy-beekman.nl.